

Korrigeringar i guiden (ny text med rött) (07/2016) i enlighet med korrigeringar till grunderna för gymnasiets läroplan (föreskrift 60/011/2015):

Bedömningsguide 2015 (Guider och handböcker 2015:6)

- sid. 19 under rubriken **Tillräcklig utredning om kunnandet, det andra stycket stryks**: I grunderna för de yrkesinriktade grundexamina fastställs vilka *enskilda gymnasiekurser* som motsvarar vilka delområden av de gemensamma examensdelarna. Detta gäller fall där den studerande inte har avlagt hela gymnasiets lärokurs i läroämnet i fråga eller där den studerande inte har avgångsbetyg från gymnasiet.

- sid. 21 **följande text läggs till efter rubriken:**

Erkännande av gymnasiestudier på grundval av avgångsbetyget

Identifiering och erkännande av kunnande i den grundläggande yrkesutbildningen görs utgående från om den studerande avlagt gymnasiets hela lärokurs, lärokurser i ett eller flera läroämnen eller enskilda kurser i läroämnen. Eftersom gymnasiestudier och kunnande varierar enligt studerande, beslutar utbildningsanordnaren om identifiering och erkännande av kunnande enskilt för varje studerande.

För att underlätta erkännandet av kunnande har antalet obligatoriska kurser i gymnasiet och dess motsvarigheter i förhållande till delområdena i de gemensamma examensdelarna i grundexamina definierats. I föreskriften *Principer för dimensioneringen av identifiering och erkännande av kunnande samt omvandling av vitsord* (10/011/2016, i kraft från 1.8.2016) finns en tabell som beskriver erkännande av kurser enligt grunderna för gymnasiets läroplan 2003 och grunderna för gymnasiets läroplan 2015, som träder i kraft från 1.8.2016 (tabell 1). För vissa delområden hittas inte motsvarigheter i gymnasiets kurser och den studerande kan också ha inhämtat kunnande genom t.ex. gymnasiets tillämpade kurser. Därför ska erkännandet av kunnande göras skilt för varje studerande.

- på sid. 21–22 **stryks följande textstycken:**

Genom erkännande av kunnande som förvärvats i gymnasiets lärokurser i modersmål, det andra inhemska språket och främmande språk får den studerande alla delområden av examensdelen *Kunnande i kommunikation och interaktion, 11 kp* avlagda och därmed 11 kompetenspoäng.

Det kunnande som den studerande förvärvat genom gymnasiets lärokurser i matematik, fysik och kemi ger 8 kompetenspoäng för delområdena i examensdelen *Kunnande i matematik och naturvetenskap, 9 kp*, vilket betyder att delområdena Matematik samt Fysik och kemi blir avlagda. En studerande kan få fler kompetenspoäng än så om han eller hon har genomgått lämpliga

gymnasiekurser som motsvarar delområdet Informations- och kommunikationsteknik samt användningen av den.

För delområdena av examensdelen *Kunnande som behövs i samhället och i arbetslivet*, 8 kp får de studerande 6 kompetenspoäng avlagda. Delområdena Samhällsfärdighet samt Upprätthållande av arbetsförmåga, gymnastik och hälsokunskap blir avlagda genom erkännande av kunnande som förvärvats genom gymnasiet lärokurser i samhällslära, gymnastik och hälsokunskap. En studerande kan få fler kompetenspoäng än så om han eller hon har genomgått lämpliga gymnasiekurser som motsvarar delområdena Arbetslivsfärdigheter samt Företagsamhet och företagsverksamhet.

Alla 7 kompetenspoäng blir avlagda av delområdena i examensdelen *Socialt och kulturellt kunnande*, 7 kp genom erkännande av lärokurser som genomgåts i gymnasiet motsvarande läroämnen.

Om det saknas vitsord i en lärokurs i något läroämne, måste den studerande visa sitt kunnande för att få ett vitsord.

Det som ovan anges om hur kunnande förvärvat genom gymnasiestudier erkänns baserar sig på kurserna i grunderna för gymnasiet läroplan 2003 (dnr 33/011/2003) och på timfördelningen i gymnasieutbildningen för unga enligt statsrådets förordning 955/2002. Det kunnande som ingår i kurserna enligt denna timfördelning omfattar inte bara målen för kunnandet och bedömningskriterierna i delområdena av de ovannämnda gemensamma examensdelarna utan också de fritt valbara examensdelarna i en omfattning av 25 kompetenspoäng då man från de yrkesinriktade examensdelarna kan anvisa 15 kompetenspoäng till de fritt valbara examensdelarna, vilkas ursprungliga omfattning var 10 kompetenspoäng.

Om undervisningen har avvikit från timfördelningen, ska erkännandet av kunnande alltid granskas från fall till fall.

- på sid. 22 läggs följande text till i slutet av kapitlet: Studerandes gymnasieprestationer i ett läroämne kan vara mer omfattande än vad de obligatoriska och valbara målen för kunnandet inom delområdena i de gemensamma examensdelarna är. Det kunnande som överskrider målen för kunnande i de gemensamma examensdelarna kan erkännas inom de fritt valbara examensdelarna i punkt 4.3 *Delområden av gemensamma examensdelar eller gymnasiestudier*. Kunnande som överskrider de kompetenspoäng som förutsätts i de gemensamma examensdelarna (kunnande i kommunikation och interaktion 11 kp, kunnande i matematik och naturvetenskap 9 kp, kunnande som behövs i samhället och i arbetslivet 8 kp) kan erkännas även i examensdelen socialt och

kulturellt kunnande i punkt 3.4.6 *Delområde eller delområden från punkterna 3.1.1–3.3.4.*

Då erkännande av gymnasiestudier görs utgående från avgångsbetyg från gymnasiet används vitsordet i en lärokurs för ett läroämne i gymnasiet för att ge vitsord i delområdena.

Vitsordet för en gemensam examensdel ges utgående från vitsorden för delområdena genom att beakta omfattningen av delområdena i kompetenspoäng. Eftersom man genom att rikta in vitsorden från gymnasiet till de valbara målen för kunnandet/kompetenspoäng kan påverka vitsordet för hela examensdelen, ska man tillsammans med de studerande komma överens om hur de vill att de valbara målen för kunnandet/kompetenspoäng för de olika delområdena ska riktas in.

- sid 22: **Erkännande av lärokurser i enskilda läroämnena i gymnasiet** i slutet läggs följande text till: Då erkännande av gymnasiestudier görs utifrån lärokurser i enskilda läroämnena, används vitsordet för lärokursen i läroämnet i gymnasiet vid vitsordsgivningen för delområdet.

sid. 23 **Erkännande av enskilda gymnasiekurser:** följande textstycket i början stryks: I grunderna för grundexamina har fastställts vilka enskilda gymnasiekurser som motsvarar vilka delområden av de gemensamma examensdelarna. Studiernas överensstämmelse har fastställts utifrån målen och innehållet i gymnasiekurserna respektive målen för kunnandet och bedömningskriterierna i delområdena av de gemensamma examensdelarna. När det gäller gymnasiekurserna har man använt grunderna för gymnasiets läroplan 2003. Om den studerandes betyg har utfärdats enligt en äldre läroplan eller enligt ett vuxengymnasiums läroplan, ska utbildningsanordnaren jämföra studierna och fastställa överensstämmelsen.

Erkännande av enskilda gymnasiekurser (inget slutligt lärokursvitsord) innebär att den studerande i yrkesläroanstalten inte behöver studera de delområden av examensdelarna som de har studerat som gymnasiekurser. I detta fall har den studerande i gymnasiet förvärvat kunnande som motsvarar målen för kunnandet i den yrkesinriktade grundexamen. Dessa gymnasiekurser införs som mål för kunnandet i delområdena av de gemensamma examensdelarna i den studerandes personliga studieplan och i studieprestationsregistret eller ett annat officiellt system för hantering av uppgifter om de studerande. Det är inte nödvändigt att ange kompetenspoäng för dessa mål för kunnandet.

- sid. 23 Under rubriken **Erkännande av enskilda gymnasiekurser** läggs följande stycken till:
Om prestationerna från enskilda gymnasiekurser endast omfattar en del av målen för kunnandet för ett delområde i den gemensamma examensdelen ges vitsord för delområdet efter att kunnandet i delområdet i sin helhet är uppnått enligt

grunderna för en yrkesinriktad grundexamen. Vitsordet för examensdelen i fråga ges av den eller de lärare som ansvarar för undervisningen på basis av målen för kunnande i den yrkesinriktade grundexamen. Kompetenspoängen och vitsord en för delområdena antecknas i studieprestationsregistret. För dessa delområden del nämns inte gymnasieprestationen i en fotnot, eftersom vitsordet i dessa har getts enligt målen för kunnandet i den yrkesinriktade grundexamen.

Då erkännande av kunnande görs utifrån enskilda gymnasiekurser används det aritmetiska medelvärdet för gymnasiets kurser i läroämnet då man ger vitsord för delområdet.

Det är möjligt att inom de **valbara** målen för kunnandet i alla delområden i de gemensamma examensdelarna erkänna motsvarande kurser i ett läroämne i gymnasiet och omvandla dem till kompetenspoäng med koefficienten 1,5.

Utbildningsanordnaren kan i samarbete med ett gymnasium i sitt eget utbud av valbara kurser erbjuda gymnasiekurser i olika ämnen som de studerande avlägger i gymnasiet. Detta gäller

- de valbara delområdena av de gemensamma examensdelarna
- de fritt valbara examensdelarna (totalt 25 kp så att 15 kp från de yrkesinriktade examensdelarna anvisas till de fritt valbara examensdelarna)

De valbara målen för kunnandet i delområdena i de gemensamma examensdelarna kan också vara övriga valbara mål för kunnandet som utbildningsanordnaren slagit fast eller övrigt kunnande som den studerande inhämtat tidigare, som stöder målen för kunnande i denna examensdel och dess delområden. I sådana fall definierar utbildningsanordnaren målen för kunnandet, kompetenspoängen och bedömningen av kunnandet.

Gymnasiekurser som erbjuds bland de fritt valbara examensdelarna utgör separata examensdelar och antecknas i examensbetyget som gymnasieprestationer. Även vitsordet i kursen antecknas i betyget. (Se Betygsmodeller 1.4.)

Kompetenspoängen för dessa gymnasiekurser bestäms så att en gymnasiekurs motsvarar 1,5 kompetenspoäng.

De fritt valbara examensdelarna kan vara gemensamma examensdelar eller gymnasiestudier. **I de fritt valbara examensdelarna** räknas kurserna från ett läroämne i gymnasiet ihop och multipliceras med 1,5 till kompetenspoäng. Som vitsord används vitsordet för lärokursen i ett läroämne i gymnasiet eller ifall lärokursen inte är avlagd det aritmetiska medelvärdet för de kurser som erkänts. Vid behov kan antalet kompetenspoäng avrundas uppåt.

- på sid. 24–26 **stryks**. Tabell 2. Tabell som visar hur kunnande som erhålls i gymnasiekurser motsvarar det kunnande som erhålls i delområdena av de gemensamma examensdelarna, eftersom en reviderade tabellen finns i föreskriften

Principer för dimensioneringen av identifieringen och erkännande av kunnande samt omvandling av vitsord i den grundläggande yrkesutbildningen (10/011/2016, i kraft från 1.8.2016).

- sid 27–28 i kapitlet: **Erkännande av examensdelar som ingår i en annan yrkesinriktad grundexamen stryks textstyckena:**

När det gäller examensdelar (studiehelheter) som avlagts i enlighet med de grunder för grundexamina som fastställts under de ovannämnda åren erkänns kunnande för de gemensamma examensdelarna i de grunder för grundexamina som fastställts 2014 enligt följande:

Kunnande i kommunikation och interaktion, 11 kp: den studerande får både de obligatoriska och de valbara delområdena avlagda, det vill säga examensdelen blir fullständigt avlagd, genom de tidigare avlagda obligatoriska examensdelarna (studiehelheterna) Modersmålet, Det andra inhemska språket och Främmande språk.

Kunnande i matematik och naturvetenskap, 9 kp: den studerande får de obligatoriska delområdena Matematik samt Fysik och kemi avlagda i en omfattning av 5 kompetenspoäng och de valbara delområdena i en omfattning av 3 kompetenspoäng genom erkännande av de tidigare avlagda obligatoriska examensdelarna (studiehelheterna) Matematik samt Fysik och kemi.

Kunnande som behövs i samhället och i arbetslivet, 8 kp: den studerande får de obligatoriska delområdena Samhällsfärdighet och Upprätthållande av arbetsförmåga, gymnastik och hälsokunskap avlagda i en omfattning av 3 kompetenspoäng och de valbara delområdena i en omfattning av 2 kompetenspoäng genom erkännande av de tidigare avlagda obligatoriska examensdelarna (studiehelheterna) Samhälls-, företags- och arbetslivskunskap, Gymnastik och Hälsokunskap.

Om den studerande utöver de obligatoriska examensdelarna (studiehelheterna) har avlagt studier som hänför sig till företagsverksamhet eller arbetslivsfärdighet som valfria studier, ska utbildningsanordnaren bedöma om prestationerna motsvarar målen för kunnandet och bedömningskriterierna i delområdena av examensdelarna Arbetslivsfärdighet samt Företagsamhet och företagsverksamhet i grunderna för grundexamina 2014, och i så fall erkänna kunnandet.

Socialt och kulturellt kunnande, 7 kp: den studerande får delområdet Konst och kultur avlagt i en omfattning av 2 kompetenspoäng genom erkännande av den tidigare avlagda obligatoriska examensdelen (studiehelheten) Konst och kultur. Dessutom kan den studerande få delområdena av de gemensamma examensdelarna avlagda i en omfattning av 6 kompetenspoäng genom erkännande av de avlagda valfria examensdelarna i Examensdelar som kompletterar yrkeskompetensen (de valfria studiehelheterna av de gemensamma studierna)

erkänns. Av dessa valfria examensdelar eller studiehelheter kan kunnande erkännas i en omfattning av 5 kompetenspoäng för examensdelen Socialt och kulturellt kunnande och i en omfattning av 1 kompetenspoäng för den examensdel som innehåller de delområden till vilka kunnandet i fråga hänför sig.

- **ny text läggs till:** För att underlätta erkännandet av kunnande har en definition av erkännande av examensdelar som kompletterar yrkeskompetensen (prestationer före 31.7.2015) för delområdena i de gemensamma examensdelarna i de yrkesinriktade grundexamina (i kraft 1.8.2015) slagits fast i tabell 2 i föreskriften *Principer för dimensioneringen av identifieringen och erkännande av kunnande samt omvandling av vitsord i den grundläggande yrkesutbildningen* (10/011/2016, i kraft från 1.8.2016).